

Sygn. akt III AUa 672/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSO del. Beata Górską
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2015 r. w Szczecinie

sprawy W. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o przywrócenie renty socjalnej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 18 czerwca 2014 r. sygn. akt VI U 87/13

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III AUa 672/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 07.12.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.. odmówił ubezpieczonemu W. O. prawa do renty socjalnej powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej w Z. z 30.11.2012r. ustalające, iż ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Ubezpieczony W. O. odwołał się od tej decyzji. W uzasadnieniu wskazał, iż choruje od dzieciństwa, od 1986r. Wskazał szereg schorzeń oraz powikłań zdrowotnych, które w jego ocenie powodują całkowitą niezdolność do pracy. Ubezpieczony podał, że zdiagnozowano u niego reumatoidalne zapalenie stawów, amyloidozę; skutkiem przebytych chorób był przeszczep nerki w 2010 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wG.. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z 18 czerwca 2014 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przywrócił ubezpieczonemu W. O. prawo do renty socjalnej od 1.12.2012 roku na stałe.

Sąd I instancji ustalił, że W. O., ur. się(...) bez zawodu, ukończył Liceum Ogólnokształcące. Pracował i nadal pracuje jako sprzedawca. Do 30.11.2012r. pobierał rentę socjalną. Ubezpieczony cierpi na młodzieńcze zapalenie stawów, nadciśnienie tętnicze, niedoczynność przysadki, trądzik pospolity, policytamię. Rozpoznano (...), amyloidozę wtórną, przewlekłą chorobę nerek, stan po przeszczepie nerki oraz stan po cholecystektomii. Ubezpieczony jest całkowicie, trwale niezdolny do pracy w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed 18 rokiem życia.

Sąd okręgowy uznał zasadność odwołania wskazując na treść art. 4 ustawy z 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U nr 135, poz.1268)), a także art. 12 i art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 5 ustawy o rencie socjalnej. Wskazał, że biegli z zakresu reumatologii, nefrologii, kardiologii oraz biegły internista rozpoznali u ubezpieczonego nadciśnienie tętnicze, niedoczynność przysadki, trądzik pospolity, policytamię, a także (...), amyloidozę wtórną, przewlekłą chorobę nerek oraz stan po przeszczepie nerki. W ocenie sądu okręgowego kluczowa dla rozstrzygnięcia była opinia biegłego z zakresu nefrologii. Zdaniem biegłej internisty-nefrologa badany jest trwale całkowicie niezdolny do pracy. W opinii uzupełniającej biegła internista-nefrolog wskazała, że ubezpieczony zachorował w 2 roku życia i choruje nadal. W opinii biegłej stan zdrowia nie kwalifikuje go do wykonywania żadnej pracy, a medycyna nie dysponuje środkami, które poprawiłyby radykalnie stan zdrowia; powikłania są nieodwracalne i wobec ich liczby, konieczności pobierania leków immunosupresyjnych ubezpieczony jest całkowicie i trwale niezdolny do pracy. Biegli sądowi pozostałych specjalizacji, powołani do oceny stanu zdrowia ubezpieczonego podzielili opinię nefrologiczną. W szczególności biegła z zakresu medycyny pracy podkreśliła, iż wiodącą w sprawie była opinia biegłej nefrolog, która w sposób rzetelny, szczegółowo wyjaśniła przyczyny uznania całkowitej niezdolności do pracy oraz wymieniła nieodwracalne powikłania w postaci utraty wzrostu, zmian kostnych, przerostu lewej komory serca. W ocenie biegłej fakt podjęcia przez ubezpieczonego pracy jest również elementem terapii; praca wykonywana jest na specjalnych warunkach, przy akceptacji kierownika sklepu do częstych absencji związanych z kontrolnymi badaniami lub wizytami w gabinecie lekarskim. Organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych nefrologa i medycyny pracy w innym składzie osobowym. Sąd okręgowy oddalił wniosek dowodowy pozwanego uznając, iż wydane w sprawie opinie, zwłaszcza nefrologiczna, są pełne, logiczne i wyczerpujące.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy, zarzucając: - niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek pominięcia wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza nefrologa i medycyny pracy na okoliczność oceny stopnia niezdolności do pracy , co mogło mieć wpływ na wynik sprawy, - sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy od 1 grudnia 2012r. na stałe. Organ rentowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę wyroku i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu apelacji wskazano, że pomimo zgłaszanych wielu zastrzeżeń sąd dał wiarę opiniującym biegłym dzieląc ich argumentację i oddalając wniosek o dopuszczenie opinii innego lekarza biegłego nefrologa i medycyny pracy. Zdaniem skarżącego podczas postępowania sądowego nie wyjaśniono jednoznacznie zastrzeżeń zgłaszanych do opinii biegłych, w szczególności dotyczących bezkrytycznego orzeczenia niezdolności do każdej pracy w sytuacji jej wykonywania przez ubezpieczonego w zwykłych warunkach, w zakładzie pracy nie mającym statusu zakładu pracy chronionej, na stanowisku nie stworzonym dla osoby niepełnosprawnej. W przekonaniu apelującego opis wykonywanych zadań przeczy wnioskowi przyjętemu przez biegłych sądowych, iż ubezpieczony jest trwale niezdolny do każdej pracy.

Sąd Apelacyjny rozważył sprawę i uznał, że apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje jako własne ustalenia poczynione przez sąd pierwszej instancji, jak również oparte na nich rozważania prawne, jednocześnie nie znajdując podstaw do uwzględnienia stanowiska apelującego. W szczególności należy podkreślić, że zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.) świadczenie to przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia

sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, względnie w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia czy w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Z uwagi na złożoność pojęcia niezdolności do pracy z elementu ekonomicznego oraz biologicznego, sąd okręgowy trafnie przeprowadził dowód z opinii biegłych. Wnioski, które wywiódł z opinii biegłych były uzasadnione i w niczym nie naruszały zasady swobodnej oceny dowodów. Słusznie przy tym sąd okręgowy wskazał, iż specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez sąd pierwszej instancji do tych kryteriów oceny stanowiło więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii za przekonujące. Sąd apelacyjny zaznacza nadto, iż strona, która zamierza skutecznie podważyć wartość dowodową opinii biegłego sądowego winna przytoczyć rzeczowe argumenty, uzasadniające jej twierdzenia. Tymczasem zarzuty stawiane przez organ nie znalazły potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Kwestionując opinię główną oraz uzupełniającą biegłych sądowych nefrologa, reumatologa, kardiologa, jak i spójną z nimi opinię biegłej z zakresu medycyny pracy, organ rentowy powołuje się w zasadzie wyłącznie na okoliczność, iż aktualnie ubezpieczony wykonuje pracę. W ocenie sądu apelacyjnego biegli lekarze specjaliści przekonująco i profesjonalnie uzasadnili swoje opinie. Konkluzje tych opinii są zgodne, stanowcze i jednoznaczne. Wnioskodawca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu powołanych przepisów, gdyż utracił zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Co prawda biegli wydający opinie w tej sprawie odnotowali poprawę stanu zdrowia W. O. po przeszczepie nerki, niemniej biegły nefrolog stanowczo wskazał, że choroba nerki, która powstała w drugim roku życia ubezpieczonego, doprowadziła do wielonarządowych powikłań. W opinii uzupełniającej ten sam biegły skutecznie zwalczył zarzuty organu i jednoznacznie wskazał, że powikłania są nieodwracalne, zaś poprawa stanu zdrowia przejawia się wyłącznie tym, że po przeszczepie ubezpieczony nie wymaga już dializ. Odnośnie natomiast wykonywania przez ubezpieczonego pracy, szeroko do kwestii tej odniosła się zarówno biegła lekarz medycyny pracy we wnioskach opinii, jak i sąd okręgowy w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Zdaniem biegłej podjęcie pracy przez ubezpieczonego ma wymiar terapeutyczny, ponadto jest to praca lekka, W. O. jest traktowany przez kierownictwo ulgowo, akceptowane są jego częste absencje związane z kontrolnymi badaniami lub wizytami lekarskimi. Wprawdzie opinia biegłych jako dowód oparta jest na wiadomościach specjalnych, to podlega ona jednakże ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem na tle tego materiału koniecznym było stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 maja 2005 r., V CK 659/04, LEX nr 180821). W apelacji skarżący nie zdołał zaś wykazać, że wnioski sądu pierwszej instancji oparte na opiniach biegłych były nieuprawnione, a wadliwość ocen poczynionych przez lekarzy specjalistów czyniła koniecznym przeprowadzenie kolejnego dowodu z opinii biegłych lekarza nefrologa i medycyny pracy. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem orzecznictwa u podstaw decyzji o powołaniu innych biegłych nie może leżeć wola strony, jej niezadowolone z wniosków ekspertyzy, lecz zawarte w jej stanowisku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniach do wyroków z dnia 04 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNP 2000/22/807 oraz z dnia 05 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607). Skarżący zaś nie zdołał wykazać, na czym owa obiektywna błędność opinii biegłych polega poprzestając jedynie na zaprezentowaniu lakonicznego wywodu, którego treścią pozostaje to, iż ubezpieczony wykonuje pracę, a zatem nie powinien być uznany za trwale niezdolnego do wykonywania jakiejkolwiek pracy. W istocie zatem apelujący po raz kolejny przytacza argumenty podnoszone już wielokrotnie przez Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, co do których przekonująco wypowiedzieli się sąd okręgowy oraz biegli. Sąd apelacyjny podzielił zatem zapatrywanie sądu okręgowego w zakresie, w jakim oddalił wniosek dowodowy organu o powołanie nowych biegłych. Zdaniem sądu apelacyjnego okoliczność całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego została wyjaśniona w sposób niebudzący wątpliwości. W sytuacji zaś, gdy opinie biegłego wyjaśniły sporne okoliczności, nieuwzględnienie wniosku dowodowego nie narusza art. 217 § 2 kpc.

Mając na uwadze powyższe sąd apelacyjny na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddaliła apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

SSO del. Beata Górską SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka